gemeente Staphorst

Raadsvoorstel

Raadsvergadering: 17-01-23
Kenmerk: ADV/22 - 16923
Zaaknr: Z44007
Datum voorstel: 3-1-2023
Portefeuillehouder: Wethouder ing. L. Mulder
Informant: dhr. M. Oosterbaan

Onderwerp: Actualisatie verklaring van geen bedenkingen

Voorstel
Instemmen met de lijst zoals opgenomen in bijlage 1 bij dit voorstel als lijst van gevallen waarin de gemeenteraad een bindend advies wenst te geven voor het verlenen van de Omgevingsvergunning.

Inleiding
Naar verwachting treedt op 1 juli 2023 de Omgevingswet in werking. De Omgevingswet introduceert het adviesrecht van de gemeenteraad. Het doel van de Omgevingswet is onder meer om procedures sneller en overzichtelijker te laten verlopen. In het kader hiervan krijgt het college meer bevoegdheden bij de uitvoering van het beleid en de gemeenteraad beperkt zich nadrukkelijker tot het uitzetten van de hoofdlijnen, inclusief het monitoren van de resultaten. Vanuit deze insteek vervalt de 'verklaring van geen bedenkingen' (hierna vvgb) en wordt deze vervangen door het adviesrecht. Onder de huidige Wabo geldt dat voor iedere buitenplanse afwijking van het bestemmingsplan waarop de uitgebreide voorbereidingsprocedure van toepassing is (een Wabo-projectbesluit) een vvgb moet worden gevraagd van de gemeenteraad. De raad kan gevallen aanwijzen waarbij dit niet nodig is. Het adviesrecht onder de Omgevingswet draait dit principe om. Het college is in principe bevoegd om te beslissen op een aanvraag omgevingsvergunning indien deze niet binnen het omgevingsplan past. De gemeenteraad kan een lijst opstellen voor gevallen waarin zij een bindend advies wenst te geven.

Op basis van de Wabo heeft de gemeenteraad op 10 mei 2011 besloten de 'aanwijzingslijst gevallen waarvoor geen verklaring van geen bedenkingen nodig is' vast te stellen.. Dit besluit en bijbehorende lijst zal bij inwerkingtreding van de Omgevingswet komen te vervallen. De gemeenteraad kan op basis van de Omgevingswet een nieuwe lijst vaststellen, waarin wordt aangegeven voor welke gevallen de gemeenteraad een bindend advies wil geven.

Vooruitlopend op de inwerkingtreding van de Omgevingswet, stellen wij voor om in lijn met het adviesrecht onder de Omgevingswet een nieuwe 'positieve' lijst op te stellen. Dit betekent in de praktijk dat bij een aanvraag omgevingsvergunning waarvoor de uitgebreide procedure van toepassing is, geen vvgb meer hoeft te worden gevraagd bij de gemeenteraad, tenzij het een geval op de aanwijzingslijst betreft.

gemeente Staphorst

Argumenten

1. Met het vaststellen van de lijst, kunnen, vooruitlopend op de inwerkingtreding van de Omgevingswet, procedures sneller doorlopen worden.
2. Vooruitlopend op de omgevingswet kan reeds ervaring opgedaan worden met de nieuwe procedure
3. De lijst zoals deze is vastgesteld in 2011 dient gelet op de opgedane ervaring geactualiseerd te worden.

Toelichting

Insteek van de Omgevingswet is dat het college meer bevoegdheden krijgt bij de uitvoering van het beleid en dat de gemeenteraad zich nadrukkelijker beperkt tot het uitzetten van deze hoofdlijnen (beleid), inclusief het monitoren van de resultaten. In de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan legt de raad de doelen vast en stuurt op de realisatie hiervan, terwijl het college van B&W als het bevoegd gezag optreedt inzake de omgevingsvergunningen. Nieuw onder de Omgevingswet is de rol van de raad bij de zogenaamde 'buitenplanse omgevingsplanactiviteiten' (onder de huidige wet noemen we die afwijkingsvergunning met uitgebreide procedure of Wabo-projectbesluit).

Nu geldt voor het Wabo-projectbesluit dat het college van B&W deze uitsluitend kan verlenen na instemming van de gemeenteraad, in de vorm van het afgeven van de zogenaamde 'verklaring van geen bedenkingen (vvgb)'. Deze vvgb is altijd vereist, tenzij de raad categorieën van gevallen heeft benoemd waarvoor de vvgb niet nodig is. Dit wordt met de Omgevingswet anders. De vvgb wordt vervangen door een verzwaard, bindend adviesrecht voor de gemeenteraad. Blijvend is dat het college van B&W niet van dit advies kan afwijken en dus geen vergunning kan verlenen wanneer de raad negatief adviseert. Het vernieuwende is, dat de raad enkel om advies wordt gevraagd voor die buitenplanse omgevingsplanactiviteiten (categorieën), waarvan de raad vooraf heeft besloten gebruik te willen maken van het adviesrecht.

Hiertoe moet de gemeenteraad - vóórdat de Omgevingswet op 1 juli 2023 van kracht wordt - een besluit nemen over de gevallen waarin hij advies wil geven. Het raadsbesluit 'aanwijzingslijst gevallen waarvoor geen verklaring van geen bedenkingen nodig is' van 10 mei 2011 vervalt. Zonder nieuw raadsbesluit hoeft het college van B&W de raad in geen enkel geval om advies te vragen voor activiteiten die (buitenplans) in strijd zijn met het omgevingsplan.

De wetgever beoogt hiermee te bereiken dat voor (nog) minder omgevingsvergunningen een raadsbesluit nodig gaat zijn. Dit is wenselijk omdat onder de Omgevingswet ook op buitenplanse afwijkingen van het omgevingsplan de reguliere procedure van toepassing is. Dat wil zeggen een uiterste proceduretermijn van acht weken met een mogelijkheid van een eenmalig verlenging met 6 weken. De gemeenteraden wordt dan ook verzocht bij het bepalen van de (nieuwe) lijst mee te wegen dat de Omgevingswet als doel heeft om besluitvorming over initiatieven sneller en overzichtelijker te laten verlopen.

Overigens kan per individueel geval de uitgebreide procedure van toepassing worden verklaard. Dit kan op verzoek van de aanvrager of als dit naar het oordeel van het bevoegd gezag nodig is vanwege aanzienlijke (maatschappelijke) gevolgen. Dit vereist echter per geval (aanvraag) een specifiek besluit, voorafgaand aan de procedure en met bijbehorende rechtsmogelijkheden. Dit is zo opgenomen zodat gemeenten terughoudend omgaan met deze uitzonderingsbepaling, want het doel van de wet is vereenvoudigen en versnellen.

Wanneer is onder de huidige regelgeving een vvgb nodig?
Vanuit de Wabo is voor iedere buitenplanse afwijking van het bestemmingsplan waarop de uitgebreide voorbereidingsprocedure van toepassing is (een Wabo-projectbesluit) een vvgb nodig. De raad kan echter categorieën van gevallen aanwijzen waarin zij dit niet nodig acht. De raad van de gemeente Staphorst heeft op 10 mei 2011 zo'n lijst met categorieën van gevallen vastgesteld. In die gevallen neemt het college dus een besluit inzake de vergunning zonder een vvgb aan te vragen bij de raad.

Bij het aanwijzen van die gevallen heeft de raad van Staphorst rekening gehouden met de omvang van het plan, het gebied waarin het plan wordt gerealiseerd en de vraag of het plan past binnen bestaand gemeentelijk beleid. De huidige lijst ziet er als volgt uit:

<u>Binnen bebouwde kom, m.u.v. de Streek en Bedrijventerreinen</u>
- vvgb nodig indien de (te bebouwen) oppervlakte meer bedraagt dan 300m2

<u>Binnen bebouwde kom, in de Streek</u>
- vvgb nodig indien de (te bebouwen) oppervlakte meer bedraagt dan 300m2, tenzij een plan niet past binnen het bestaande beleid: in dat geval is altijd een vvgb nodig is

<u>In het buitengebied</u>
- altijd een vvgb nodig.

<u>Voor Bedrijventerreinen</u>
- nooit een vvgb nodig.

Deze lijst gaat enkel over Wabo-projectbesluiten die wel of niet aan de raad voorgelegd dienen te worden voordat een besluit wordt genomen. Met de actualisatie van de bestemmingsplannen (2013-2016) en de Veegplannen (2019) heeft de raad besloten om meer ontwikkelingen via het bestemmingsplan mogelijk te maken (binnenplanse afwijking of wijzigingsbevoegdheid). Deze ontwikkelingen vallen hierdoor automatisch onder bevoegdheid van het college. Dit had al tot gevolg dat voor minder plannen een Wabo-projectbesluit, en als gevolg daarvan een vvgb van de raad, dan wel een partiële herziening van het bestemmingsplan nodig is.

Voorstel VVGB bij plannen, in kader Omgevingswet
Hieronder volgt de lijst met gevallen waarin de gemeenteraad een advies (VVGB) wenst te geven voor het verlenen van de omgevingsvergunning zoals opgenomen in bijlage 1, met daarbij een uitleg en motivering per geval. Voor de volledigheid is de tekst uit de bijlage hieronder opgenomen.

De gemeenteraad wil gebruik maken van zijn adviesrecht bij de volgende plannen:

a. Plannen in het buitengebied, met uitzondering van gevallen waarin:
   - Het plan betrekking heeft op het verbouwen/realiseren van ten hoogste 2 woningen (al dan niet door sloop/nieuwbouw) op een locatie waar al bebouwing aanwezig en toegestaan is, met dien verstande dat er planologisch niet meer dan twee extra woning mogen worden toegevoegd.

Onder buitengebied wordt verstaan:

alle gronden die vallen binnen de grenzen van het gebied waarvoor (tot de inwerkingtreding van de Omgevingswet) het bestemmingsplan 'Buitengebied' of 'Veegplan Buitengebied' geldt, inclusief de gronden waarvoor een partiële herziening van één van deze genoemde bestemmingsplannen is opgesteld.

Motivering: In de regels van het bestemmingsplan Veegplan Buitengebied zijn al veel zaken geregeld in afwijkingsbevoegdheden of wijzigingsbevoegdheden. Activiteiten die daar niet onder vallen zullen doorgaans zo ingrijpend zijn dat het toepassen van adviesrecht gerechtvaardigd is. De nu geldende lijst vvgb gaat er van uit dat elk plan in het buitengebied aan de raad wordt voorgelegd. T.o.v. die lijst is nu één uitzondering geformuleerd, die voortkomt uit een aantal recente praktijkervaringen. Het betreft plannen voor het realiseren of verbouwen van woningen waarbij een uitgebreide omgevingsvergunningprocedure of een bestemmingsplanherziening nodig bleek, omdat sprake was van een relatief ondergeschikte afwijking van het beleid / bestemmingsplan. Het gaat dan om een functiewijziging van bestaande bebouwing naar een woonfunctie, het splitsen al dan niet i.c.m. een verbouwing die niet geheel aan de planregels voldoet, of om vervangende nieuwbouw waarbij soms net niet wordt voldaan aan een bouwregel uit het bestemmingsplan. Of om bebouwing op onbebouwde locaties, bijv. in kader van Rood voor Rood. De ruimtelijke impact van de afwijkingen is doorgaans gering.

b. Plannen binnen De Streek (de gebieden die zijn gelegen in het (nu geldende) bestemmingsplan Veegplan De Streek):
   - Wanneer het plan betrekking heeft op het verbouwen/realiseren van meer dan 2 woningen (al dan niet door sloop/nieuwbouw)
   - Wanneer de (te bebouwen) oppervlakte van een plan, niet zijnde een plan voor 1 of 2 woningen, meer bedraagt dan 300m2.,
   - Wanneer een plan, niet zijnde een plan voor 1 of 2 woningen, niet past binnen bestaand beleid (dan is dus ook voor kleinere oppervlakten dan 300m2 advies nodig)

Motivering: overeenkomstig bestaand beleid, met uitbreiding voor plannen van maximaal 2 woningen.

c. Plannen binnen de bebouwde kom, m.u.v. plannen in de gebieden die zijn opgenomen in de (nu geldende) bestemmingsplannen Veegplan De Streek of Bedrijventerreinen:
   - Wanneer het plan betrekking heeft op het verbouwen/realiseren van meer dan 2 woningen (al dan niet door sloop/nieuwbouw)
   - Wanneer de (te bebouwen) oppervlakte van een plan, niet zijnde een plan voor 1 of 2 woningen, meer bedraagt dan 300m2.

Motivering: overeenkomstig bestaand beleid, met uitbreiding voor maximaal 2 woningen. De praktijk tot nu toe geeft geen aanleiding tot dringende aanpassingen vooruitlopend op de herijking van de Omgevingsvisie / het nieuwe Omgevingsplan

Algemene uitzonderingen:
In afwijking op het bepaalde onder a, b en c hoeft de raad niet om advies te worden gevraagd:

a. wanneer het college van burgemeester en wethouders de omgevingsvergunning wil weigeren;

b. over activiteiten die vallen onder een wijzigings- of uitwerkingsbevoegdheid zoals die zijn opgenomen in de geldende bestemmingsplannen (die na inwerkingtreding van de Omgevingswet opgenomen zijn in het tijdelijk Omgevingsplan), met dien verstande dat op Open

plekken ook zogenaamde schuurwoningen of een ander type woning zijn toegestaan, dit in aanvulling op de wijzigingsbevoegdheid die stuurt op een "woongebouw in de vorm van een Staphorsterboerderij", mits de Omgevingskamer hierover positief heeft geadviseerd;

Motivering: Onder de huidige regelgeving kan het college het bestemmingsplan in bepaalde, concreet omschreven gevallen wijzigen of nader uitwerken. Die mogelijkheid vervalt onder de nieuwe Omgevingswet. In dat soort gevallen kan wel met een vergunning worden meegewerkt. Soms kan dat binnenplans, soms alleen buitenplans. In dat laatste geval zou adviesrecht van de raad aan de orde kunnen zijn. Er is echter geen reden om voor dergelijke plannen, die nu door het college worden afgedaan, nu een wijziging in de bevoegdheidsverdeling aan te brengen. De wijzigingsbevoegdheid voor het invullen van Open plekken is zo strikt geformuleerd dat ter plaatse geen andere types woningen zijn toegestaan. Daarom wordt voorgesteld ook voor dit type woningen op open plekken af te zien van het adviesrecht.

c. over activiteiten die op basis van de huidige regelgeving door het college als kruimelgeval kunnen worden vergund op grond van art 2.12, lid 1 onder a, sub 2°Wabo. Het gaat hierbij om de zogenaamde kruimelgevallen die in Bijlage II, artikel 4 Besluit omgevingsrecht (Bor) zijn opgenomen.

Motivering: Deze lijst van kruimelgevallen vervalt onder de nieuwe Omgevingswet. Nu mag het college deze categorie aanvragen behandelen. Er is geen reden om voor dergelijke plannen nu een wijziging in de bevoegdheidsverdeling aan te brengen.

d. over activiteiten waarover het college n.a.v. een principeverzoek (vooroverleg) een positief standpunt heeft ingenomen en de raad in het kader van de EPOS-raadsconsultatie geen verzoek tot agenderen heeft gedaan. Dit geldt niet wanneer voor de vergunningaanvraag een uitgebreide openbare voorbereidingsprocedure (uov) van toepassing wordt verklaard en er in het kader van die procedure zienswijzen zijn ingediend.

Motivering: Als er bij het vooroverleg bij de raad een positieve grondhouding aanwezig was, is die bij de aanvraag omgevingsvergunning niet ineens verdwenen. De aanvraag is na het vooroverleg alleen verder uitgewerkt met bouwtekeningen en eventueel noodzakelijke onderzoeken, maar overigens is de situatie niet wezenlijk veranderd. Wanneer de uitgebreide openbare voorbereidingsprocedure op de aanvraag van toepassing wordt verklaard, is er de mogelijkheid zienswijzen in te dienen. Als er zienswijzen worden ingediend, ontstaat er een nieuw afwegingsmoment en dan is er aanleiding om de raad alsnog om advies te vragen.

Kanttekeningen
N.v.t.

Keuze en effect
N.v.t.

Beleid- en regelgeving
Omgevingswet

Financiën, Belastingen, risico's en beheersmaatregelen
N.v.t.

Uitvoering
Het adviesrecht wordt na vaststelling bekendgemaakt. Dit gaat volgens de eisen genoemd in de Bekendmakingswet en de Wet elektronische publicaties.

Communicatie
Zie uitvoering

Digitaal bijgevoegd / ter inzage liggende stukken
1. Adviesrecht

Burgemeester en wethouders van Staphorst,

J. ten Kate , burgemeester.

M. Kragting-de Groot , secretaris.